

AZ ASZTALOSSZAKMA UTÁNPÓTLÁSÁNAK KÖVETE

Nagy Zoltán
mg. szakmérnök -
újságíró

1990-ben, talán az IPOSZ címlistájáról találta meg Pintér-Péntek Imre, az X-Meditor Kft. ügyvezetője **Baranyai Pál** (72) gyömrői asztalosmestert, azzal a szándékkal, hogy megnyerje személyes támogatását az OAFSZ létrehozásához, amely kiválást és önálló szövetség létrehozását kínálta a magyar asztalos társadalom számára.

Azonnal igent mondott a felkérésre, és nem sokkal később már Sopronban, a Petőfi Művelődési Házban találkozott az alakuló ülésen az alapító kollégákkal, a szövetség hivatalos alapítása alkalmából. Ötvenen voltak alapító tagok és nagyon határozott elképzelésekkel rendelkeztek arról, hogyan lehet segíteni, információval ellátni az útkeresésben lévő asztalosokat, faipari vállalkozókat. Persze, a tisztségekért már nem volt olyan nagy tolokodás, de Baranyai Pál szívesen vállalta az alelnöki szerepet, és mellette a felelősséget az asztalosoktatásért. A szövetség nem munkát

kínált, csak információt szolgáltatott a tagság felé, programokat kínált, külföldi utakat szervezett, és azon belül lehetőség nyílt kéziszerszám vagy egyéb gépek beszerzéséhez is, ismerve a hazai szegényes kínálatot.

Baranyai Pál mindig is a szívén viselte az utánpótlás-nevelés kérdéseit, az oktatás színvonalának emelését, amely sajnálatos módon mégsem sikerült az elvárásainak és terveinek megfelelően. Pedig számos szakmai úton volt lehetőség Nyugat-Európában megtapasztalni az utánpótlás-nevelés praktikáit. Ausztriában, Mödling-ben, talán Európa

legmagasabb szintű asztalosképző intézetében ismerkedhettek meg az ottani pedagógiai elvekkel és alkalmazott gyakorlattal, de ez is kevés volt...

Alelnök Úr! Sikerült-e az elmúlt közel negyed században – amíg a tisztséget viselte – elhíttetni a magyar asztalosokkal, hogy érdemes szakmai tömörülésben részt venni, hogy érdemes tartozni valahová?

Aki a szövetség tagja volt és figyelemmel kísérte az ott folyó munkát, mindenképpen jól járt. Olyan információkhoz jutott a szakmai utakon, a hazai programokon, melyeket kiválóan hasznosíthatott saját vállalkozásában.

► Továbbképzésen Padebornban

Erre a tagság nagyon jól ráérezett. A derű, a vidámság, a kohézió jellemezte a közös időtöltést, a szakmai utakat, amellyel, hogy komoly információcsere is folyt a tagok között. Különösen a Sopronba szervezett vásárok alkalmával volt lehetőség többnapos szakmai program szervezésére, amelynek részét képezték az ausztriai kirándulások.

Különösen az első időszakban egyre több asztalos kolléga belátta, hogy érdemes tartozni valahová, ahol az érdekeit képviselik, ahol a kollégákkal tapasztalatokat lehet cserélni. Nagyon jó programot jelentettek az ún. „flúgos futamok”, ahol megyéket járva történt a figyelemfelkeltés, a beszerzés a szövetségbe, ill. a megyei szövetségek megalakítása. Amikor már felállt a szövetség és rendszerként működött, a taglétszám 1000 fő felett volt, aztán – különösen a válságot követően – lassan olvadni kezdett, és a megyei szervezetek némelyike „elgyengült” vagy meg is szűnt. Sajnálatos módon megváltozott a világ, és megint elpattogtak azok

► Kőriskonyha

► OAFSZ-küldöttgyűlés szünetében

az erősnek tűnő szálak, amelyek az asztalosságot összetartották.

Az Ön szakmai előélete bővelkedett-e eseményekben, szakmai sikerekben, amire hivatkozva tekintélyt szerezhetett magának, vagy amire csak visszahivatkozhatott?

Alapvetően jó kedélyű, mondhatni vidám ember vagyok, és általában mindenkivel megtalálom a hangot. Tény az, hogy a szövetségben vállalt funkcióm, és az oktatás felett vállalt védnökségem szempontjából szerencsés, hogy nagyon gazdag szakmai előéletem is volt.

Fiatalon kerültem a fővárosi „Reklám-dekor” Szövetkezethez, amely 80 főt foglalkoztató univerzális cég volt és javarészt dekorációs, üzletberendezési, kiállítási munkákat vállalt. Szerteágazó asztalosmunka kínálkozott itt, gyakran nem kis rafinériával kellett megoldani egy-egy feladatot. Ez a cég 15 évre szóló, kifejezetten jónak, élvezetesnek nevezhető munkát adott, nem kevés külföldi úttal, amelyben nyugat-európai is szerepelt. Szívesen emlékszem erre az időszakra, amikor zömmel Moszkvába szólított a kötelesség, ahol a KGST Palotában igen sokszor megfordultam. Belsőépítészeti felújítási munkákat végeztünk a nagy szállodákban is – a Kijev és Rosszija Hotelben –, ahol kiállításokat is díszleteztünk.

Amikor hazajöttem, egy kis fizetés-emelés reményében mestervizsgáztam, amihez képest a mai mestervizsga csak könnyű ujjgyakorlatnak tűnhet. Akkor,

a politúros munkáktól cserzett kezű mesterek kérdéseinek kereszttüzeiben, aligha volt kedve a jelöltnek viccelődni! — Nem úgy, mint manapság. A mestervizsga után kétéves kitérőt tettem a Külügyminisztériumban, ahol a munka nagyon sok diplomáciai képviselőre és diplomatalakásba szólított. Külföldi munkák is kínálkoztak, amit az anyagiak és a család miatt vállaltam el. Aztán ismét a „Reklám-dekor” Szövetkezet következett, ahol mindjárt egy francia út várt rám. Ötödmagammal 12 kamion bútor összeszerelését kellett végezni a kiküldött elemekből. Ezután megint Moszkvába vitt az út, mert „ha itt, akkor ott is” volt a jelszó akkoriban!

Nem mellékesen pedig olyan szép feladatok is adódtak az életben, mint az Egri Csillagok c. film – többek között a híres „zambuzár” ágyúknak –, majd A Pál utcai fiúk c. film nem kevésbé igényes díszleteinek az elkészítése. De nyugdíjasként ma is vannak szép feladataim, köszönhetően a hosszú évek partnerkörének és többek között az OAFSZ-ban megismert kollégáknak.

Az OAFSZ alelnökéként és gyakorló asztaloslként tehát pontosan látta a magyar asztalosok rendszerváltás előtti, és főleg utáni megsokasodott gondjait. Hitt abban, hogy a szövetség tud segíteni az útkeresésben lévő embereknek?

Mivel a feladatokat felosztottuk a szövetségben belül, nekem a fiatalok képzésének a feladatai és a pályára állításuk irányítása jutott. Természetesen láttam, és pontosan átéreztem az asztalos társadalom nyomasztó

► Diákokkal a soproni tanulmányi versenyen

► Feladatmegoldás közben jól jön a tapasztalat

► Mobiltelefon-kihangsítók

gondjait, és azért is örültem a szövetség megalakulásának. Azt is éreztem már idejekorán, hogy az utánpótlás-nevelés nem jó úton halad, hiszen magam is 15 tanulóval foglalkoztam az elmúlt két és fél évtizedben. A mai gyerekek érdeklődését fel kell kelteni a szakma iránt, ugyanakkor a fegyelmet meg kell követelni, be kell/kellene tartani az oktatás-tanulás „játékszabályait”. Sajnos, sokukból hiányzik a lelkesedés, a szakmai alázat és a szorgalom. Nem akarnak dolgozni, amikor látják, hogy társaik biztonsági őrnek szegődnek, mert ott – úgy tűnik – nem kell teljesen dolgozni. Nehéz idős fejjel megérteni, hogy ez a szemlélet, ez a hozzáállás egy életerős fiatalot kielégítsen. Sok vizsgáztatást végigültem, a szövetség szervezeti munkájában is részt vettem, és szívesen áldoztam évente közel két hónapot saját vállalkozásom terhére a szakma oltárán. Utóbbi egyáltalán nem sajnálom, csak az zavar, hogy nem lehettem részese még több jó szakember pályára állításának, nem egyengethettem még több fiatal tehetséges asztalos életútját. Tudom, hogy talán túl kemény kritikát fogalmaztam meg több alkalommal is a felkészületlen fiatalokkal és tanáraikkal

szemben, de azt következetesen tettem. Nem jöttek az eredmények, nem javult a képzés, az utánpótlás-nevelés helyzete, miközben belefáradtam ebbe a harcba. Meggyőződéssel hiszem, ha nem lesz radikális szemléletváltás az oktatásban, nagy bajban lesz az asztalosszakma! Tárnyilagosan el kell ismerni, hogy az utánpótlás – tisztelet a kivételnek – méltatlanul alacsony színvonalon, számító, lélektelen módon dolgozik, és ez megbosszulhatja magát. Ezt az álláspontot ma már többen is képviselik, de változás alig tapasztalható. Persze lehetne sok mindent kezdeményezni, többek között a szakminisztérium és a szövetség kapcsolatfelvételét, a szakmai-pedagógiai munka jobb összehangolását, a szakképzés jobb felügyeletét stb. De ez már a következő generációnak és választott felelősének a megoldandó feladata lesz...

Más vizekre evezve, mit gondol az asztalos társadalom differenciálódásáról, arról, hogy nagyon nagy és egészen kicsi vállalkozások képviselik a szakmát. Ugyanakkor nagy méreteket ölt a külföldi munkavállalás és sokaknak igencsak jövedelmez a garázsasztalosság.

A differenciálódás folyamata teljesen természetes, hiszen a tőkeerős nagy asztalos vállalkozásoknak valóban jól megy az „üzlet” és egyre erősebbek lesznek. Csak a piac szerencsétlen alakulása vagy egy újabb válság szakíthatja meg ezt a folyamatot. Közületi igényeket elégítenek ki, vagy éppen exportra dolgoznak. A kis- és közepes vállalkozások viszont lakossági igényeket elégítenek ki, épületasztalos és belső-építészeti munkákat végeznek, amit a gazdasági növekedés és a fogyasztás növekedése megkövetel. Ha a vállalkozások arányai jó méretűek, akkor ez

► Felújított antik asztal

a differenciálódási folyamat rendben lesz. A külföldi munkavállalás már érdekesebb kérdés, mert idehaza is fogy az asztalosok száma, és egyre nagyobb szükség van a képzéssel rendelkező szakemberekre, szemben a betanított munkásokkal. Ennél még egy kicsivel nagyobb gond a „garázsasztalosság”, amely virágkorát éli, és a szövetségnek nincs eszköze a felszámolására. Nem adóznak, nincsenek bejelentve, és emiatt ellenőrizni sem tudják őket. Ez a szakmán belüli megosztottság még akkor is zavaró, ha nem zavarják egymás megrendelői köreit. A képzetlen „bútor-összeszerelők” rontják a szakma hitelét, megtévesztik a megrendelőket, elhitetik, hogy az asztalosság könnyen – iskolázottság nélkül – elsajátítható. Nagy kárt okoznak tehát a szakmának, és nem alkotnak maradandót, ezért tevékenységük megszüntetésére minden eszközt fel kellene használni...

Tevőlegesen milyen feladatok jutottak Önnek, pontosabban milyen társadalmi munkát vállalt annak érdekében, hogy a fiatalok képzése megújuljon vagy a szakmai előmenetelük javuljon?

A fiatalok képzése mindig is a szívügyem volt. Nehezen vettem tudomásul a szakma tanulása közben a lezserséget, az érdektelenséget. Gyakran vállaltam asztalos versenyeken zsűrizést. Minden lehetséges módon igyekeztem kommunikálni a szakmunkásképző intézetek tanáraival, szakoktatóival annak érdekében, hogy jobb legyen az oktatás színvonala, a gyerekek tanulják meg szeretni az asztalos mesterséget. Ha vállalkozásba kezdenek, még hálások lesznek egyszer

► A Reichhold felületkezelő anyag gyártónál

a tanáraiknak, akik megkövetelték a szakmaiságot, a fegyelmet, az alázatot és a kitartást. Persze, a fiatalokat ma egészen más környezeti ingerek veszik körül, amelyek elvonják a figyelmüket és a kisebb ellenállás felé terelik őket. Azt azonban el kell hitetni, hogy az asztalosság alapos elsajátítása jó befektetés, ami biztos megélhetést és akár kitérési pontot is jelenthet az átlagos életkörülményekből. Persze az alapokat ugyanúgy meg kell tanulni, mint a korszerű technikai berendezések, gépek kezelését, hiszen folyamatosan változik az asztalos technikai környezete, amihez alkalmazkodni kell. Ma egy kettes érdemjegy a vizsgán kevés ahhoz, hogy valaki vállalkozást indítson, mert kevés az ismeretanyaga és így nem érdemes belevágni...

Mit üzen a fiatal asztalos generációnak, azoknak, akik fiatalon már gyakorolják, és akik most tanulják a szakmát?

Az OAFSZ volt alelnökeként és aktív nyugdíjasként büszkén vallom, hogy

amit lehetett, megtettem a szakmáért és az oktatás színvonalának emeléséért. Sok társadalmi munkát végeztem – amit nem bántam meg – és minden erőmmel a tisztességes fejlődésű utánpótlás-nevelés érdekében munkálkodtam. Ilyenkor a műhelyemet becsuktam, az otthoni feladatok pedig megvártak, mert a fontossági sorrend döntött a közösségi munka javára. Szeretem a szakmámat, és szerintem ezt nem is lehet csak a pénzért csinálni, ezt szeretni kell. A fiataloknak is azt üzenem, hogy először ismerjék meg, aztán szeressék meg ezt a csodálatos szakmát. Tanúsítsanak türelmet, legyenek kitartóak és alázatosak. Nem feltétlenül kell hasonlítani más lehetőségekkel, szakmákkal az anyagi előnyöket a szakma tanulásának időszakában, hiszen az elkötelezettség később kamatozik...

Köszönjük, hogy rendelkezésünkre állt, és további asztalos munkájához jó egészséget kívánunk!

► Fejtámlába épített ágyneműtartós franciaágy

► Bubinga furnéros bárpuht